

Kritéria svobody médií

V institucionálním uspořádání a v rozpravách o veřejném zájmu, které již byly zmíněny výše, svoboda komunikace vyžaduje:

- *(velmi jednoznačně)* absenci cenzury, povolování (licencování) nebo jiných typů ovládnutí a kontroly ze strany vlády, a tudíž nepopírané právo zveřejňovat a rozšiřovat zprávy a názory a nebýt jakýmkoli způsobem nucen publikovat to, co si dotyčný subjekt publikovat nepřeje;
- *(také jednoznačně)* rovné právo a stejnou příležitost pro všechny občany svobodně přijímat zprávy, názory, vzdělávání a kulturu (a mít k nim volný přístup) (o této oblasti se obvykle mluví jako o „právu komunikovat“);
- *(méně jednoznačně)* svobodu zpravodajských médií při získávání informací z relevantních zdrojů;
- *(méně jednoznačně)* absenci skrytého vlivu při výběru zpráv a názorů ze strany majitelů médií a zadavatelů reklamy;
- *(žádoucí, ale dobrovolné)* aktivní a kritickou redakční politiku v prezentování zpráv a názorů a politiku tvůrčího, inovačního a nezávislého přístupu při prezentaci umění a kultury.

Tyto předpoklady je třeba chápat tak, že jedinými legitimními zájmy, na něž je nutné brát ohled, jsou zájmy komunikátorů (tedy každého, kdo má nějaké sdělení, které by rád uveřejnil), nebo občanů (a všech, kdo se k nim chtějí počítat), případně obou těchto skupin současně. Svoboda uvedených dvou stran je prvořadá. V požadavcích je skryto několik potenciálních konfliktů a rozporů. Za prvé, svoboda veřejné komunikace nikdy nemůže být absolutní, neboť musí uznávat hranice dané někdy soukromými zájmy jiných nebo vyšším, kolektivním dobrem společnosti. Za druhé, existuje potenciální střet zájmů mezi vlastníky mediálních kanálů nebo těmi, kdo mediální kanály ovládají (*media controllers*), a těmi, kteří by si k těmto kanálům mohli chtít zjednat přístup, ale nemají k tomu moc (nebo legální právo) – ať už jako podavatelé nebo jako příjemci. Za třetí, mezi tím, co komunikátoři chtějí říci, a tím, co jiní chtějí slyšet, může panovat nerovnováha: svoboda toho, kdo odesílá, se nemusí shodovat se svobodou toho, kdo si vybírá. A konečně, vláda či veřejná moc se může dostat do situace, kdy bude muset zasáhnout kvůli zajištění určitých svobod, které ničím neomezovaný systém v praxi nepřináší.

Přínos svobody médií

Svoboda médií přináší společenským institucím v rámci jejich každodenních potřeb také výhody – zvláště proud spolehlivých informací a různé úhly pohledu. Nezávislost tisku je také předpokladem vykonávání funkce „hlídacích psů“ – tedy veřejného ostrážitého sledování nejmocnějších, zvláště vlády a významných podniků. Je-li to nezbytné, budou svobodná média připravena na-